

4036634 SIEP/M : สาขาวิชา : วิทยาการระบาด ; วท.ม. (วิทยาการระบาด)

คำสำคัญ : คุณภาพชีวิต / คุณภาพชีวิตที่สูญเสียไป / โรคเบาหวานชนิดไม่พึ่งอินซูลิน

วรรณสา สามารถ : คุณภาพชีวิตที่สูญเสียไปของผู้ป่วยโรคเบาหวานชนิดไม่พึ่งอินซูลิน (QUALITY ADJUSTED LIFE EXPECTANCY LOST IN PATIENTS WITH NON-INSULIN DEPENDENT DIABETES MELLITUS) คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ : ศุติต สุจิรารัตน์, วท.บ., วท.ม. (ชีวสถิติ), ฉัฐจาพร พิชัยณรงค์, M.P.H., ศ.ค. (วิทยาการระบาด), วิศิษฐ์ ฉวีพจน์กำจร, สพ.บ., ส.ม., อำนาจ อัครวิเนค, พ.บ., ว.ว. (อายุรศาสตร์) 214 หน้า. ISBN 974-663-300-7

การศึกษากาตดั้ขวางเชิงวิเคราะห์นี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อหาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อคุณภาพชีวิตและการสูญเสียจำนวนปีของอายุขัยเฉลี่ยที่มีสุขภาพสมบูรณ์ทั้งร่างกายและจิตใจ รวมทั้งสามารถดำเนินชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีคุณภาพ คาดประมาณความสูญเสียในรูปของจำนวนปีและจำนวนเงินที่แสดงให้เห็นเป็นรูปธรรม โดยการปรับด้วยคุณภาพชีวิต ในกลุ่มผู้ป่วยโรคเบาหวานชนิดไม่พึ่งอินซูลินซึ่งมารับบริการที่แผนกผู้ป่วยนอกหรือคลินิกโรคเบาหวาน ณ โรงพยาบาล 6 แห่ง ได้แก่ ร.พ.มหาราชนครเชียงใหม่ ร.พ.นครพิงค์เชียงใหม่ ร.พ.ศ.ขอนแก่น ร.พ.ศ.ชลบุรี ร.พ.ศ.หาดใหญ่ และร.พ.ศิริราช จำนวน 268 ราย และกลุ่มคนปกติ จำนวน 268 รายเท่ากัน ระหว่างเดือนมิถุนายน-ตุลาคม 2541 โดยใช้แบบสัมภาษณ์ข้อมูลด้านประชากร ด้านเศรษฐกิจและสังคม ด้านการเจ็บป่วย และข้อมูลคุณภาพชีวิตซึ่งประเมินโดยใช้แบบวัดคุณภาพชีวิตขององค์การอนามัยโลก (WHOQOL-BREF) และเทคนิคการวัดแบบ Time Trade-Off (TTO)

ผลการศึกษาพบว่า ผู้ป่วยโรคเบาหวานชนิดไม่พึ่งอินซูลินมีคุณภาพชีวิตต่ำกว่าคนปกติทั่วไป ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อคุณภาพชีวิต คือ เพศ การศึกษา รายได้ สิทธิพิเศษในการเบิกหรือลดหย่อนค่ารักษาพยาบาล ภูมิลำเนา การเข้าพักรักษาตัวในโรงพยาบาล อาการปัสสาวะบ่อย และความพิการ ส่วนปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการสูญเสียจำนวนปีของอายุขัยเฉลี่ย คือ อายุ การศึกษา ความเพียงพอของรายได้ ภูมิลำเนา อาการเจ็บหน้าอก และความรู้สึททางเพศลดลงหรือหมดไป การสูญเสียจำนวนปีของอายุขัยเฉลี่ยที่ประเมินจากแบบวัดคุณภาพชีวิตขององค์การอนามัยโลกเท่ากับ 1 ปีต่อคน ส่วนเทคนิคการวัดแบบ Time Trade-Off เท่ากับ 10 ปีต่อคน และคาดประมาณความสูญเสียรายได้ประชาชาติทั้งหมดจากการป่วยด้วยโรคเบาหวานชนิดไม่พึ่งอินซูลินที่ประเมินจากแบบวัดคุณภาพชีวิตขององค์การอนามัยโลกเท่ากับ 235,519,961,906 บาท ส่วนเทคนิคการวัดแบบ Time Trade-Off เท่ากับ 2,355,199,619,060 บาท

ผลที่ได้จากการศึกษาแสดงให้เห็นถึงความสูญเสียที่มีจำนวนมูลค่ามหาศาล มาตรการสำคัญที่จะช่วยลดความสูญเสีย คือ การป้องกันโรคเบาหวานชนิดไม่พึ่งอินซูลินทั้ง 3 ระดับ